

P R E S E N T A C I Ó

Enric Saguer i Hom
Vicepresident de
l'Associació d'Història
Rural (AHR)

Bon dia a tothom. He de començar excusant l'absència de la Marisa Roig, que és la presidenta de l'Associació d'Història Rural, que és a qui pertocaria ser aquí. En tot cas, en nom seu, permeteu-me que us doni la benvinguda. També que agraeixi a la Societat Andorrana de Ciències la iniciativa d'aquestes 20es Trobades Culturals Pirinenques, que és un espai que reuneix i aplega investigadors no només de la mateixa societat andorrana sinó també de molts altres centres d'estudi i investigadors de diferents procedències.

Ben mirat, el que fa la Societat Andorrana és similar al paper que històricament han tingut els Pirineus, vertebradors del territori més que no pas de límit fronterer. Una ullada ràpida a la relació de comunicacions que s'han presentat posa en relleu d'entrada l'èxit de la convocatòria de les comunicacions; vint-i-sis en presentació presencial no em sembla un mal número. També cal posar en relleu l'amplitud que aconsegueix abastar amb la participació d'investigadors vinculats almenys a catorze centres d'estudi, diferents procedents d'un grapat de comarques de la Catalunya espanyola, de la Catalunya francesa i d'Andorra, i també amb perfils diferents, gestors d'entitats territorials, investigadors locals, doctorands que estan fent la seva tesi, professors d'universitaris, etcètera.

A mi, aquesta potència i diversitat em suggereix un terme al qual últimament estic fent voltes i que també comença a tenir força circulació en els àmbits que s'ocupen de la gestió de la recerca. Em refereixo al que a la Unió Europea s'anomena la *ciència ciutadana*. Aquella investigació científica que es fa amb la implicació activa dels ciutadans i que permet generar nou coneixement. Hi ha diversos conceptes de *ciència ciutadana* i diverses maneres de practicar-la, però sempre es posa l'accent en la participació activa i col·laborativa dels ciutadans. Fins fa relativament poc, aquest tipus de recerca, que és la que més identifica, crec jo, els centres d'estudis locals, no tenia massa reconeixement ni acadèmic ni institucional. Sembla, però, que això comença a canviar.

Deixeu-me donar tres pistes i un apunt personal. Les tres pistes són totes, o almenys dues, institucionals. L'últim pla d'investigació del Ministeri de Ciència i Innovació, que va del 2021 al 2023, ha reconegut la necessitat d'eliminar barreres entre científics professionals i no professionals. Això és un pas endavant important. Un altre document del mateix ministeri, un que porta per títol *Estratègia espanyola de ciència, tecnologia i innovació* i que abasta el període 2021-2027, encara va més enllà i esmenta específicament la ciència ciutadana entre els seus quatre principis bàsics.

A una altra escala més propera, l'IRMU ha estat treballant amb la Xarxa Vives d'Universitats una guia d'indicadors per tal que la recerca que es fa des dels centres d'estudi pugui tenir reconeixement acadèmic i curricular i una de les sis accions que es proposen és precisament aquesta participació en projectes de ciència ciutadana. L'apunt personal es refereix al fet que el meu propi grup de recerca de la Universitat de Girona, ara mateix està implicat en una prova de concepte que té com a objectiu crear una plataforma per consultar i revisar documentació transcrita automàticament -avui en dia en diríem amb intel·ligència artificial- i una vegada tinguem això i ho hàgim posat a punt, volem engegar una campanya de col·laboració de ciència ciutadana per animar a explotar les dades i també per animar o per col·laborar a corregir-les i millorar-les. A parer meu aquest bé a favor de la participació ciutadana en la generació de coneixement és un impuls que ens convé aprofitar, perquè ens pot ajudar a revalorar molt la feina que es fa des dels centres d'estudis i de la qual, la trobada d'avui, és una bona mostra i haurem d'estar atents. Moltes gràcies i molt bona jornada.